

пов'язаних з можливістю доступу до мережі Інтернету. Впровадження нового інформаційного матеріалу має відбуватися не механічно, а після відповідної його обробки (процесингу) педагогом. Така обробка має передбачати перетворення складного для розуміння матеріалу в такий, що може сприйматися студентом. Це досягається різними прийомами, серед яких чільне місце посідає систематизація інформації, різні види ілюстрування, адаптування складної термінології та ін. З дидактичної точки зору цілком допустимим є деяке спрощення, якщо воно сприяє засвоєнню матеріалу. Це, безумовно, вимагає належної педагогічної кваліфікації викладача, а тому ставить на порядок денний цілу низку проблем щодо її підвищення.

Останні два десятиріччя відбулись суттєві зміни в діагностиці та лікувальній практиці хворих на прийомі хірурга-стоматолога. Були впроваджені в клінічну практику і стали використовуватись нові методи діагностики та лікування: ультразвукове дослідження, лабораторні клінічні дослідження, комп'ютерна томографія (КТ), магніторезонансна томографія (МРТ), термографія, біологічні, імунологічні, імуногістохімічні дослідження. Обсяг матеріалу, котрий повинен опанувати студент, різко збільшився, він змінився та оновився. Проте за різних причин не на всіх кафедрах викладачі можуть використовувати складні та сучасні методи обстеження та продемонструвати студентам результати таких досліджень. Це підкреслює необхідність пошуку можливостей впровадження нових більш інформативних методів викладання, які б практично демонстрували сучасні методи обстеження хворого та його лікування. На сьогоднішній день є можливість демонструвати студентам на практичних заняттях результати обстежень хворих за допомогою КТ та МРТ, особливо у випадках наявності патологічних змін кісткових структур. Загалом, такі проблеми можна вирішити, якщо створити електронні бази даних зі всіх тем занять і демонструвати наочні матеріали на екрані комп'ютера під час практичних занять. Переважна більшість наших лекторів вже мають набір всіх електронних матеріалів для своїх лекцій. Вони їх ефективно використовують, що значно підвищує зацікавленість студентів у навчальному процесі.

Майбутній фахівець повинен не просто отримувати певну низку знань, а й навчитися самостійно їх набувати, а головне – уміти працювати з інформацією, щоб надалі не втрачати рівень компетентності і постійно прагнути до підвищення своєї кваліфікації. Однак для цього повинні бути певні передумови: вільне володіння студентами комп'ютерною технікою, інформаційними технологіями, а також знання декількох іноземних мов. Підготовка студентів із цих напрямів, на наш погляд, повинна бути безперервною протягом всіх років навчання у ВУЗі. В умовах кредитно-модульної системи навчання належна увага повинна приділятися ефективній організації самостійної роботи студентів. Саме тут на допомогу викладачеві приходять інформаційні технології, серед яких особливої ваги набуває комп'ютеризація навчання. Комп'ютеризація освіти – невід'ємний компонент її удосконалення, що сприяє підготовці висококваліфікованих фахівців.

Отже, комп'ютерні технології посідають важливе місце в системі удосконалення навчальної діяльності студентів. Однак проблему інноваційних технологій в освітньому процесі не можна зводити лише до використання комп'ютерних новацій і розглядати як формальне оновлення застарілих освітніх технологій. Проблема є набагато ширшою. Інноваційні методи навчання базуються, в першу чергу, на модифікації методологічних орієнтацій, нових формах раціональності.

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ – ЗАПОРУКА УСПІХУ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

*Петрушанко Т.О., Ніколішин А.К., Іленко Н.М., Ніколішина Е.В.,
Литовченко І.Ю., Марченко А.В.*

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Використання інновацій у навчальній сфері спрямоване на досягнення і виконання головної мети – перетворення студента в активного співучасника навчального процесу. Основні напрямки реалізації інноваційних технологій навчання на кафедрі сприяють досягненню високого рівня професійної та наукової підготовки випускників, які мають високу конкурентоспроможність у світовій спільноті стоматологів.

Ключові слова: технології навчання, напрямки реалізації інноваційних технологій.

Традиційний процес навчання у вищих медичних закладах України постійно потребує суттєвої модернізації, а саме: студент повинен учитися самостійно, адже якість підготовки спеціалістів у вищій школі визначається не лише обсягом певних знань і навичок, а й здатністю до самостійної і творчої діяльності. Це стимулює використання інновацій у навчальній сфері, які спрямовані на досягнення і виконання головної мети: студент постає активним співучасником навчального процесу.

Основні напрямки реалізації інноваційних технологій на кафедрі терапевтичної стоматології такі:

1. використання ситуативного навчання для засвоєння програмних положень та оцінки знань;

2. перетворення студентських відповідей на практичних заняттях, рефератів на семінарах, доповідей на клінічних конференціях у різновид захисту відповідних концептуальних нормативних положень;
3. постійне наукове забезпечення аудиторних практичних занять в їх системній цілісності та взаємодії з відповідними інформаційними технологіями;
4. впровадження в лекційні курси методології та методів науково-дослідного пошуку;
5. спрямування студентської науково-дослідної роботи на пошук і творче засвоєння інноваційних ідей вітчизняної та світової науки й практики.

На кафедрі терапевтичної стоматології широко використовується технологія гнучкого ситуаційного навчання в системі професійної підготовки шляхом вирішення ситуаційних клінічних завдань та задач. Ціль технології ситуаційного навчання полягає в тому, що основний акцент робиться не на оволодіння готовими знаннями, а на їх самостійному добуванні. Результатом використання ситуаційного навчання є не лише отримані знання, але й навички професійної діяльності, виховання професійно значущих якостей особистості.

Найважливішими функціями викладача в цій роботі є розробка моделі конкретної клінічної ситуації, що відбулася в реальному житті з конфліктом і суперечливістю. Рішення ситуаційних завдань/задач дає можливість гнучкого впровадження змісту навчальної дисципліни, збагачує дидактичну суб'єкт - суб'єктну взаємодію, на основі якої студенти самі активно здобувають та міцно засвоюють нові знання, формують навички професійної діяльності, розвивають особистісні професійно значущі якості.

Сучасні технології викладацької діяльності передбачають поступове оволодіння знаннями студента. Це передбачає деталізоване, міцне засвоєння теоретичного матеріалу та повноцінне його відтворення, формування системи професійних навичок (сенсомоторних, перцептивних, професійних вимірювань) та вмінь (використання знань і навичок в дії) та творчої роботи студента в підготовці його як лікаря. Даний процес відбувається та досягається навчанням на теоретичних та клінічних кафедрах академії.

Основна направленість навчання на кафедрі терапевтичної стоматології - це здобуття клінічних знань на базі фундаментальних предметів та напрацювання вмінь. Основна вимога - використання здобутого у професійній діяльності.

Невід'ємним компонентом знань та вмінь лікаря є клінічне мислення. На його розвиток спрямована щоденна робота на кафедрі. Досягається це наступними методами: постійне удосконалення лекцій новітніми науковими розробками та використання інтерактивних технологій, самостійне осмислення поданого матеріалу та індивідуальна консультативна робота з набутою інформацією. Лекційний курс передбачає подання матеріалу в проблемній формі з попереднім текстовим ознайомленням студентів із основним змістом лекції. Така тактика лектора дозволяє сконцентрувати увагу студентської аудиторії на візуалізацію основного змісту матеріалу, активне залучення до осмислення поданої інформації, взаємного спілкування та дискусії, а не простий запис текстових тез лекції. Важливим є розвиток лектором зацікавленості та мотивації студентів до самостійного більш глибокого освоєння матеріалу із таких складних розділів терапевтичної стоматології, як пародонтологія та хвороби слизової оболонки порожнини рота. Наукові розробки, що впроваджуються в лекційний курс, дозволяють отримати нові дані стосовно сучасних поглядів на питання етіології, патогенезу, ранньої діагностики, тактики лікування та профілактики хвороб тканин пародонта, слизової оболонки порожнини рота, формувати клінічне та творче мислення у студентів, викликають їх пізнавальну активність та спонукають до науково-дослідницької діяльності.

На практичних заняттях щоденно проводиться практичний тренінг шляхом вирішення типових задач, а під час аналізу надаються і ситуації з вирішення професійних нетипових задач, які мають в своїй умові елементи ускладнення, можливо атипову клініку, діагностику, лікування з надлишковими даними, вимагають термінового рішення, тощо.

Обов'язковою складовою навчання є клінічні розбори - форма розвитку клінічного мислення та дослідницьких навичок. Предметом клінічного розбору є найбільш складні випадки в діагностиці, помилки й ускладнення, що виникли під час та після лікування, традиційні та нові методи діагностики та лікування. Комплекс даних заходів разом з активною пізнавальною позицією сприяє розвитку їх мислення, пошуку правильного вибору дії в тій чи іншій типовій чи атиповій ситуаціях.

Таким чином, використання інноваційних технологій в навчальному процесі сприяють тому, що випускники нашого вищого навчального закладу завжди відзначались високим рівнем професійної та наукової підготовки і мають високу конкурентоспроможність у світовій спільноті стоматологів.